

Prima instanță - (Judecătoria Rîșcani, mun Chișinău) G. Bîrnaz
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) N. Vascan, V. Clima, E. Palanciuc

DECIZIE

06 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în următoarea componență:

Președinte – Iulia Sîrcu,

judecători – Mariana Pitic, Dumitru Visternicean, Nicolae Craiu, Dumitru Mardari,

examinând recursul declarat de Cuznețova Lucia, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Cuznețova Lucia împotriva Societății cu Răspundere limitată „Chronotime” privind restituirea sumei de 1200 de lei ca urmare a încălcării dreptului consumatorului, achitarea penalității și încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Cuznețova Lucia, admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere limitată „Chronotime”, casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 februarie 2016 și adoptată o hotărâre nouă de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 17 iunie 2014, Cuznețova Lucia s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Chronotime” solicitând restituirea sumei de 1200 de lei de către Societatea cu Răspundere Limitată „Chronotime” ca urmare a încălcării dreptului consumatorului, achitarea din contul societății a penalității în mărime de 5% din prețul produsului pentru fiecare zi de la data examinării reclamației consumatorului în instanța de judecată, încasarea sumei de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a relatat că la 24 mai 2014 a procurat cercei de model SHEENA CRY SINI/rhs de la Societatea cu Răspundere Limitată ”Chronotime”.

Ajungând acasă, la lumina zilei a observat că culoarea cerceilor nu este aceea care a ales-o în magazin la lumina din sală. Culoarea cerceilor în lumina zilei nu-i place.

În aceiași zi s-a adresat vânzătoarei să-i schimbe cerceii pe alții de culoarea preferată. A fost refuzată. Atunci a depus cerere în scris să-i fie restituiți banii.

În răspuns, vânzătorul a menționat că cerceii procurați se încadrează în prevederile anexei 2, pct.1 din Hotărârea Guvernului nr.1465 din 08 decembrie 2003, respectiv, refuzând întoarcerea banilor.

Reclamanta consideră că refuzul de ai restitui banii este unul formal.

Pârâtul nu a făcut dovada că cerceii procurați sunt bijuterii care posedă o proprietate menționată în Hotărârea Guvernului nr.1456, anexa 2. pct. 1 potrivit căreia: -

Sunt din metale prețioase; - *Au pietre scumpe*; - *Sunt din metal prețioase și montate cu pietre semi-prețioase și sintetice*; - *Au pietre prețioase șlefuite*.

Pe cercei lipsește marcajul obligatoriu de către Camera de Marcare.

Conform pct.23 a Hotărârii Guvernului nr.892 din 28 august 2001 cu privire la supravegherea în Republica Moldova pentru comercializare, sunt supuse, de asemenea, marcării obligatorii de către Camera de marcă. Consideră că a fost înșelată cauzându-i astfel un prejudiciu moral.

Prin hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 26 februarie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de Cuznețova Lucia, a fost admisă parțial.

S-a obligat Societatea cu Răspundere Limitată „Chronotime” să restituie Luciei Cuznețova, costul cerceilor de model SHEENA CRY SINI/rhs, estimați la prețul de 1200 de lei.

S-a încasat din contul Societății cu Răspundere Limitată „Chronotime” în beneficiul Luciei Cuznețova, penalitate în sumă de 3450 de lei.

În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 01 martie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Chronotime” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 26 februarie 2016, solicitând casarea hotărârii menționate și respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de Cuznețova Lucia.

La fel, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 24 martie 2016 și Cuznețova Lucia a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 26 februarie 2016, solicitând menținerea hotărârii Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 26 februarie 2016, cu modificarea acesteia în partea încasării cuantumului penalității.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017, a fost respins apelul declarat de Cuznețova Lucia.

S-a admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Chronotime”, s-a casat hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 26 februarie 2016 și s-a adoptat o hotărâre nouă prin care:

Cererea de chemare în judecată înaintată de Cuznețova Lucia împotriva Societății cu Răspundere limitată „Chronotime” privind restituirea sumei de 1200 de lei ca urmare a încălcării dreptului consumatorului, achitarea penalității și încasarea prejudiciului moral, s-a respins ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța a constatat că cerceii care fac obiectul acțiunii, nu se includ în categoria bunurilor care pot fi suspuse restituirii în temeiul art.14 alin.1) din Legea privind protecția consumatorului nr.105 din 13 martie 2003 din motive de igienă, deoarece au fost desigilați de către cumpărător, fiind purtați personal.

Instanța de apel a mai reținut că reclamanta nu a demonstrat faptul că cerceii de model SHEENA CRY SINI/rhs sunt de o calitate necorespunzătoare și prin ce anume i-a fost cauzat un prejudiciu în rezultatul procurării cerceilor.

La 02 februarie 2018, Cuznețova Lucia a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, menținerea hotărârii Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 26 februarie 2016, cu modificarea acesteia în partea încasării cuantumului penalității.

În motivarea recursului, a indicat instanța de apel, nu a constatat corect toate circumstanțele pricinii.

Recurentul susține că la procurarea cerceiilor, pe eticheta acestora era indicată informație falsă și astfel, vânzătorul a încălcat prevederile art.10¹ a Legii privind protecția consumatorului, a aplicat o practică comercială incorectă față de consumator. Cerceii procurați de la Societatea cu Răspundere limitată „Chronotime” nu corespund caracteristicilor indicate pe etichetă, iar instanța de apel a interpretat în mod eronat legea. Normei juridice i s-a atribuit un mai mare grad de abstracție, au fost excluse ipoteze concrete din aria de ipoteze pe care le descoperă norma juridică aplicabilă speței.

Consideră că argumentul instanței de apel precum că schimbarea cerceiilor ar putea prezenta riscuri de încălcare a normelor de igienă pentru viitori consumatori, este greșită.

În toate magazinele de bijuterii din țară nu există restricții la măsurarea și probarea cerceiilor atât la urechi cât și posibilitatea de ai ține în mână. Bijuteriile sunt măsurate de foarte multe persoane, iar ulterior, acestea sunt procurate. Cerceii nu sunt incluși în categoria de bunuri de uz personal, care pot prezenta riscuri pentru sănătatea consumatorului, fiind utilizați concomitent de mai multe persoane.

În opinia recurentului, concluziile instanței de apel sunt neîntemeiate și abstracte, nu fac referință la lege, acte normative de încălcare a normelor de igienă, făcând referire la norme generale și nu la norme juridice aplicabile speței.

Prețul exagerat de 1200 de lei, pentru imitație de bijuterie Swarovski și afișarea eronată a denumirii pe eticheta bijuterii Swarovski în loc imitație de bijuterie Swarovski a indus în eroare consumatorul, la luarea decizie de a cumpăra produsul.

Recurentul afirmă că în speță sunt aplicabile prevederile art.751,738,765,617, 602, 780, 808 din Codul civil.

Prin referința depusă la 07 mai 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Chronotime” a relatat că recursul nu conține nici o probă pertinentă, care ar demonstra încălcarea esențială de către instanța de apel a normele de drept material și procedural. Temeiurile recursului nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă. A pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 30 mai 2018, recursul declarat de Cuznețova Lucia a fost considerat admisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs constată că, dispozitivul deciziei a fost emis de Curtea de Apel Chișinău la 08 noiembrie 2017.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit scrisorii de ieșire nr.1093, instanța de apel a expediat participanților la proces, copia deciziei motivate la 26 ianuarie 2018.

Cererea de recurs a fost declarată la 02 februarie 2018.

Respectiv, recursul este depus în conformitate cu prevederile art.434 din Codul de procedură civilă.

Conform art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Potrivit art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Verificând argumentele invocate în recurs, pe baza materialelor din dosar, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și urmează a fi admis din următoarele considerente.

Pretențiile reclamantei Cuznețova Lucia din prezenta acțiune sunt întemeiate de drept atât în baza Legii nr.105 din 13 martie 2003 cu privire la protecția consumatorului cât și a normele Codului civil și anume, art.751,738,765,617, 602, 780, 808.

Potrivit bonului de plată nr.0001 la 24 mai 2014, Cuznețova Lucia a procurat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Chronotime” o pereche de cercei de model SHEENA CRY SINI/rhs, în valoarea de 1200 de lei.

Prin cerere scrisă, la 27 mai 2014, a solicitat magazinului de bijuterii restituirea contravalorii și returnarea bunului din motiv că culoarea cerceilor la lumina zilei este alta decât cea din magazin și astfel, a fost indusă în eroare de către vânzător.

Prin răspunsul nr.191 din 06 iunie 2014, Societatea cu Răspundere Limitată „Chronotime” a informat reclamanta că cerceii de model SHEENA CRY SINI/rhs, sunt din piatră Swarovski scumpă și conform listei produselor nealimentare de calitate corespunzătoare ce nu pot fi înlocuite cu un produs similar, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1465 din 08 decembrie 2013, nu pot fi supuși restituirii și înlocuiți cu un alt produs.

În descrierea atașată la materialele dosarului de către Societatea cu Răspundere Limitată „Chronotime”, cerceii de model SHEENA CRY SINI/rhs, sunt placați cu Rhodium (metal prețios din clasa Platinei) au un luciu deosebit, culoarea cristalului fiind fumurie Silvernigh.

Art.18 alin.(2) și (3) al Legii nr.105 din 13 martie 2003 cu privire la protecția consumatorului reglementează că în cazul unei neconformități, consumatorul are dreptul de a solicita vânzătorului să i se aducă produsul la conformitate gratuit, prin reparare *sau înlocuire*, conform alin.(3)–(12), ori să beneficieze de reducerea corespunzătoare a prețului *sau restituirea contravalorii pentru acest produs prin rezoluțiunea contractului*, în condițiile alin.(14)–(16) și (20).]

Consumatorul are dreptul, la opțiunea sa, de a solicita vânzătorului în primul rând repararea produsului sau înlocuirea acestuia, gratuit în fiecare caz, cu excepția situației în care măsura reparatorie respectivă este imposibilă sau disproportionată.

Potrivit pct. 2 al Hotărârii Guvernului nr.1465 din 08 decembrie 2003 cu privire la aprobarea Regulilor de înlocuire a produselor nealimentare și termenelor de garanție în cazul în care sunt depistate deficiențe ale produselor comercializate consumatorilor, despre care consumatorul nu a fost informat și acestea nu-i sunt imputabile, consumatorul, în cadrul termenului de garanție sau termenului de valabilitate, iar pentru vicii ascunse - pe durata de funcționare, prin depunerea reclamației către vânzător poate pretinde, la opțiunea sa: înlăturarea gratuită a deficiențelor produsului; înlocuirea gratuită a produsului necorespunzător cu un produs similar de calitate adecvată; *înlocuirea cu un produs similar de alt model*; reducerea corespunzătoare a prețului produsului necorespunzător; *restituirea contravalorii produsului necorespunzător*; recuperarea prejudiciului, inclusiv prejudiciului moral.

Colegiul constată că Societatea cu Răspundere Limitată „Chronotime”, a refuzat schimbul cerceilor din motiv că modelul de cerceii SHEENA CRY SINI/rhs, sunt din piatră prețioasă și astfel, nu pot fi returnați sau înlocuiți.

În conformitate cu art.4 din Legea nr.282 din 22 iulie 2004 privind regimul metalelor prețioase și pietrilor prețioase *metalele prețioase sunt-* aurul, argintul, platina și metalele platinice (paladiul, iridiul, rodiul, ruteniul, osmiul), indiferent de starea și forma în care se află acestea, inclusiv în formă nativă, afinată, precum și în materie primă, aliaje, semifabricate, produse industriale, compuși chimici, resturi și deșeuri industriale și de consum;

pietre prețioase sunt- diamante naturale, smaralde, rubine, safire, alexandrite și perle naturale (cu excepția celor de râu, de lac) în formă naturală și prelucrată, precum și formații unciiale de chihlimbar;

articole din metale prețioase și pietre prețioase - articole din aliaje de metale prețioase cu utilizarea diferitelor tipuri de prelucrare artistică cu inserări din pietre prețioase și din alte materiale de proveniență naturală sau artificială, ori fără acestea, întrebuințate în calitate de bijuterii (inele, brățări, coliere, broșe, cercei, lanțuri, brelocuri etc.), de obiecte de uz personal (portțigarete, tabachere, pudriere, bomboniere, brichete, ochelari, ceasuri etc.), de obiecte de uz casnic și/sau pentru scopuri rituale și decorative.

Reieșind din norma de drept menționată supra, cerceii de model SHEENA CRY SINI/rhs, nu se încadrează în pietre prețioase, or, potrivit declarației vamale nr. CSO7323047, aceștia sunt imitații de bijuterii de metal comune care conțin părți din sticlă și nicidecum metal prețios.

Art. 24 din Legea nr.105 din 13 martie 2003 cu privire la protecția consumatorului statuează că consumatorii *au dreptul de a fi informați, în mod complet, corect și precis, asupra caracteristicilor produselor și serviciilor oferite de către agenții economici* astfel, încât să aibă posibilitatea de a face o alegere rațională, în conformitate cu interesele lor, între produsele și serviciile oferite și să fie în măsură să le utilizeze, potrivit destinației acestora, în deplină securitate.

Pct.13 din Regulamentul cu privire la supravegherea mărcii de stat aprobat prin hotărârea Guvernului nr.892 din 28 august 2001 statuează că calitatea (valoarea) aliajului din care se confecționează articolele și obiectele din platină, aur, argint, paladiu se determină *prin titlul ce indică numărul unităților de greutate ale metalului prețios la o mie unități de greutate a aliajului*.

Așadar, cerceii procurați de către Cuznețova Lucia nu conțin semnele de marcă de supraveghere, indicate de lege și prin urmare, nu se încadrează nici în art.4 din Legea

nr.282 din 22 iulie 2004 privind regimul metalelor prețioase și pietrilor prețioase și nici în lista produselor nealimentare de calitate corespunzătoare ce nu pot fi înlocuite cu un produs similar, aprobată prin hotărârea Guvernului nr.1465 din 08 decembrie 2003.

Pct.14 din Regulamentul menționat supra, stabilește că pentru articolele din metale prețioase, fabricate și/sau introduse în țară pentru comercializare, se stabilesc anumite titluri, pentru platină 900 (nouă sute) și 950 (nouă sute cincizeci).

Colegiul constată că atât din declarația vamală cât și din Invoice prezentate de Societatea cu Răspundere limitată „Chronotime”, cerceii de model SHEENA CRY SINI/rhs, la rubrica codul producătorului 1144254 nu se conține nici o descriere referitoare la titlul metalului, care ar atesta că cerceii sunt anume din platină, metal considerat prin lege, ca fiind prețios.

Atele probe ce ar atesta contrariul, cum ar fi, certificatul eliberat de către producător în care să fie descrise caracteristicile cerceilor, pârâta nu a prezentat.

Respectiv, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele cauzei și legea aplicabilă speței cu privire la încasarea costului bunului și cuantumul penalității în mărime de 5 %, pentru 575 de zile, din prețul produsului.

Însă instanța de recurs reține că prima instanță pronunțând o hotărâre de admitere a pretențiilor reclamantei, nu s-a expus asupra rezoluțiunii contractului dintre părți, adică asupra restituirii cerceilor de model SHEENA CRY SINI/rhs. Chiar dacă în cuprinsul cererii de chemare în judecată, reclamanta nu a formulat o asemenea solicitare repunerea în situația anterioară prin restituirea prestațiilor efectuate, este obligatorie.

Or, litigiul are un caracter patrimonial (evaluabil în bani) obiectul acțiunii constă, invariabil, în protecția unui drept subiectiv sau a unui interes și astfel, pretențiile reclamantei nu reprezintă altceva decât afirmarea dreptului a cărui protecție se solicită.

Art. 738 alin. (1) și (2) din Codul civil statuează că în cazul exercitării dreptului de rezoluțiune, contractul încetează și părțile sunt eliberate de obligația de a presta, trebuind să restituie prestațiile executate și veniturile realizate.

Debitorul dă compensație în bani în locul restituirii în natură a prestației dacă:

- a) în funcție de caracterul prestației, restituirea în natură este imposibilă;
- b) obiectul primit este consumat, înstrăinat, grevat, prelucrat sau transformat;
- c) obiectul primit este deteriorat sau a pierit; uzura bunului rezultată din folosința lui conformă destinației nu se ia în considerare.

Conform art. 12 alin. (4) din Legea nr.105 din 13 martie 2003 cu privire la protecția consumatorului, consumatorul este în drept să pretindă vânzătorului, prestatorului remedierea sau înlocuirea gratuită ori reducerea corespunzătoare a prețului sau restituirea contravalorii produsului, serviciului **prin rezoluțiunea contractului pentru acest produs**, serviciu, precum și despăgubiri pentru pierderile suferite ca urmare a deficiențelor constatate în cadrul termenului de garanție sau termenului de valabilitate, cu condiția respectării de către consumator a instrucțiunilor.

La 24 mai 2014, între Societatea cu Răspundere limitată „Chronotime” în calitate de vânzător și Cuznețova Lucia în calitate de cumpărător, a fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare, având ca obiect cerceii model SHEENA CRY SINI/rhs.

În momentul procurării, reclamanta a ridicat cerceii contra sumei de 1200 de lei.

Prin urmare, prin desființării contractului, părțile vor fi repuse în situația anterioară încheierii contractului, trebuind să restituie fiecare prestațiile pe care le-au primit și veniturile realizate.

Deci dat fiind faptul că rezoluțiunea are efecte retroactive, în momentul primirii sumei de 1200 de lei, Cuznețova Lucia urmează să restituie Societății cu Răspundere limitată „Chronotime” cerceii de model SHEENA CRY SINI/rhs.

Iar în cazul în care aceștia nu vor mai putea fi supuși restituirii, așa cum statuează art.738 din Codul civil, reclamanta va fi obligată la compensație în bani în locul restituirii bunului.

În acest context, Colegiul apreciază că instanța de apel greșit a aplicat dispozițiile legale în speța dată.

Luând în considerație cele constatate, Colegiul Civil Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel, cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Totodată instanța de recurs va corecta omisiunea instanței de fond privind obligarea reclamantei Cuznețova Lucia să restituie bunul procurat, cerceii de model SHEENA CRY SINI/rhs estimați la prețul de 1200 de lei.

În conformitate cu art. 445 alin.1 lit. f) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

A admite recursul declarat de Cuznețova Lucia.

A casa decizia Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017.

A menține hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 26 februarie 2016, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Cuznețova Lucia împotriva Societății cu Răspundere limitată „Chronotime” privind restituirea sumei de 1200 de lei ca urmare a încălcării dreptului consumatorului, achitarea penalității și încasarea prejudiciului moral.

Se completează hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 26 februarie 2016 după cum urmează:

Se obligă Cuznețova Lucia, să restituie Societății cu Răspundere limitată „Chronotime” cerceii de model SHEENA CRY SINI/rhs estimați la prețul de 1200 de lei (una mie două sute lei).

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecători

Iulia Sîrcu

Mariana Pitic

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari